

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10Csp/69/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623202885
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Špak
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7623202885.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Martin Špak, v spore žalobcu: A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX F., právne zast.: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát, Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53 450 345, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zast.: Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 500,- eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške trov rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnom skončení konania vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručanou tunajšiemu súdu dňa 24.05.2023 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 3 650,- eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Žalobca odôvodnil podanú žalobu tou skutočnosťou, že žalobca vystupoval v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves, sp. zn. 11C/86/2016 (ďalej iba „základné konanie“) v procesnom postavení žalovaného, voči ktorému podal žalovaný, ktorý v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves, sp. zn. 11C/86/2016 vystupoval v procesnom postavení žalobcu, žalobu o zaplatenie sumy 36 592,16 eur. Okresný súd Spišská Nová Ves žalobu v konaní 11C/86/2016 v celom rozsahu zamietol. Voči tomuto rozhodnutiu podal žalovaný (spoločnosť EOS KSI Slovensko s. r. o.) odvolanie. Krajský súd v Košiciach rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves v celom rozsahu potvrdil a zaviazal žalovaného (spoločnosť EOS KSI Slovensko s. r. o.) k náhrade trov konania.

3. Predmetom žaloby žalobcu je primerané finančné zadostučinenie, nakoľko žalobca mal za to, že žalovaný v tzv. základnom konaní porušil práva žalobcu ako spotrebiteľa a to tým, že požadoval od žalobcu nárok na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Žalobca svoj nárok odvodzuje od ust. §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom jeho výšku žalobca vyčíslil ako 10% zo sumy, ktorú od žalobcu požadoval žalovaný v základnom konaní. Žalobca uviedol, že v tomto prípade je primerané finančné zadostučinenie možné iba jeho náhradou v peniazoch a to na rozdiel pri žalobách na ochranu osobnosti, kde je peňažná forma náhrady nemajetkovej ujmy prípustná iba ako posledné riešenie.

4. Žalobca k podanej žalobe priložil Rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 11C/86/2016, Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/94/2021, plnú moc na zastupovanie.

5. Súd doručil žalovanému žalobu žalobcu do vlastných rúk dňa 12.06.2023 a uznesením č. k. 10Csp/69/2023-29 z 08.06.2023 vyzval žalovaného, aby sa k podanej žalobe vyjadril v lehote 10 dní.
6. Podaním zo dňa 22.06.2023 sa žalovaný vyjadril k podanej žalobe a to tak, že nárok žalobcu v celom rozsahu poprel. Žalovaný v žalobe v prvom rade namietol svoju pasívnu legitimitáciu v tomto spore a poukázal na to, že ak existovala osoba, ktorá zasiahla do spotrebiteľských práv žalobcu, tak to mohol byť jedine jeho právny predchodca, ktorým je Československá obchodná banka, a.s.. Žalovaný uviedol, že žalovaný nikdy neporušil žiadne ustanovenie zákona (napr. ust. §92 ods. 8 Zákona o bankách) na základe ktorého súdu v základnom konaní žalobcu zamietol. Žalovaný taktiež poukazuje na to, že neporušil žiadne spotrebiteľské právo žalobcu a zároveň uviedol, že úspech žalobcu v základnom konaní neznamena automatický nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe označil rozhodnutia súdov vyššej inštancie o ktoré opiera svoj právny názor (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/107/2021 z 28.02.2023, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 25Co/12/2018 z 21.08.2018, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/62/2019 z 26.09.2019). Žalovaný taktiež poprel výšku primeraného finančného zadostučinenia, nakoľko podľa jeho názoru žalovaný neporušil žiadne práva žalobcu a navyiac, žalobca ako procesne úspešná strana v základnom konaní mu bola priznaná plná náhrada trov základného konania. Na základe týchto skutočností navrhol žalovaný, aby súd v celom rozsahu žalobu zamietol.
7. Žalovaný k žalobe pripojil plnú moc na zastupovanie, osvedčenie platcu DPH.
8. Súd doručil vyjadrenie žalovaného právneho zástupcovi žalobcu dňa 22.07.2023 a vyzval ho, aby sa k podaniu žalovaného vyjadril v lehote 10 dní.
9. Podaním zo dňa 01.08.2023 žalobca podal repliku, v ktorej poukázal na to, že žalovaný je pasívne legitimovaný v tomto spore, nakoľko mal pred podaním žaloby postupovať s odbornou starostlivosťou. Žalobca ďalej uviedol, že v čase ešte pred podaním žaloby v základnom konaní mu právny predchodca žalovaného, ako ani samotný žalovaný, nevedeli vyčísliť riadnu výšku zostatku jeho dlhu a že jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je výška škodlivého následku, ktorý mienil žalovaný žalobcovi spôsobiť. Primeranosť finančného zadostučinenia uvedeného v žalobe je odvodená od správania žalovaného a od intenzity porušenia spotrebiteľských noriem. Žalobca poukázal na rozsudky Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21Co/31/2018, 6Co/104/2017, 7Co/23/2017, 19Co/30/2018. Žalobca uviedol, že žalovaný opakovane používa nekalé praktiky pri uplatňovaní svojich práv v základných konaniach a preto toto finančné plnenie by malo byť priznané v takej výške, aby odradilo žalovaného od uplatňovania obdobných nárokov, aké boli uplatnené voči žalobcovi. Žalobca navrhol, aby súd priznal žalobcovi všetky nároky uplatnené v podanej žalobe.
10. Súd doručil repliku žalobcu právneho zástupcovi žalovaného dňa 28.08.2023, žalovaný sa k replike nevyjadril.
11. Súd vo veci nariadil pojednávanie v dňoch 08.01.2024, 05.04.2024 a 28.06.2024, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom súdneho spisu postupom podľa § 204 a nasl. zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, (ďalej iba „CSP“). Súd na pojednávanie nariadené na deň 05.04.2024 odročil z dôvodu, že považoval za potrebné v konaní vypočúť žalobcu a to aj napriek tomu, že bol žalobca zastúpený kvalifikovanou právnou pomocou – advokátom.
12. Súd po vykonanom dokazovaní ustálil skutkový stav nasledovne:
 - a. žalovaný podal na Okresný súd Spišská Nová Ves dňa 18.04.2016 žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd zaviazal žalobcu na zaplatenie sumy 48.578,06 Eur spolu so zmluvným úrokom zo sumy 36.592,16 Eur vo výške 6,10 % ročne od 16.10.2015 do zaplatenia, zákonným úrokom z omeškania zo sumy 36.592,16 Eur vo výške 8,25 % ročne od 16.10.2015 do zaplatenia, zákonným úrokom z omeškania zo sumy 5.201,55 Eur vo výške 8,25 % ročne od 16.10.2015 do zaplatenia, vrátane náhrady trov konania. Súd prvej inštancie viedol toto konanie pod sp. značkou 11C/86/2016,
 - b. rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 11C/86/2016 z 27.05.2021 súd žalobu v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu (v tomto konaní žalovaného) na zaplatenia náhrady trov konania. Súd sa v konaní 11C/86/2016 prioritne zaoberal aktívnou legitimitáciou žalobcu (v tomto konaní žalovaného) na podanie žaloby . Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že nedošlo k platnému predčasnemu zosplateniu spotrebiteľského úveru a teda nemohlo ani dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu (v tomto konaní žalovaného). Z uvedeného dôvodu sa preto súd ani nezaoberal ďalšou argumentáciou sporových strán a preto žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitimitácie žalobcu (v tomto konaní žalovaného) zamietol.
 - c. voči rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 11C/86/2016 z 27.05.2021 podal žalobca (v tomto konaní žalovaný) odvolanie na Krajský súd v Košiciach, ktorý rozsudkom sp. zn. 6Co/94/2021 z 28.06.2022 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

13. Podľa §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len "ZoOS") "proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá."

14. Podľa §137 a) zák. č. 160/2015 Z. z. " Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinností"

15. Podľa §151 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. "Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné."

16. Z vyššie citovaného ustanovenia §3 ods. 5 ZoOS vyplýva, že spotrebiteľ, ktorý sa úspešne domáhal na súde porušenia svojich práv, resp. porušenia povinností veriteľa pri úverových podmienkach uvedených v príslušnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za toto porušenie práva spotrebiteľa zodpovedá.

17. Podstatou právnej a skutkovej argumentácie žalovaného bolo namietanie pasívnej legitímácie žalovaného v tomto spore. Žalovaný opakovane uvádzal, že on nebol tou osobou, ktorá porušila, resp. ktorá by mala porušiť spotrebiteľské práva žalobcu. S týmto tvrdením žalovaného sa však nie je možné stotožniť. Z obsahu základného konania vyplynulo, že právny predchodca žalovaného, G. E. H., I., postúpila všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere č. XXXXXX J. XX.XX.XXXX Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXXXXXXXXXX z 30.07.2019. Osobou, ktorá uplatnila svoj nárok na súde však nebola G. E. H., I., ale bol to práve žalovaný (v základnom konaní žalobca), ktorý svojím vedomým konaním žiadal súd, aby vydal rozsudok, na základe ktorého by bol žalobca (v základnom konaní žalovaný) zaviazaný na peňažné plnenie v súvislosti s nárokmi žalovaného z titulu zmluvy o úvere č. XXXXXX J. XX.XX.XXXX. Súd ďalej pripomína, že žalovaný nemal žiadnu zákonnú povinnosť tento nárok uplatniť na súde, žalovaný iba využil svoje ústavné právo, aby súd nezávisle posúdil tento žalobou uplatnený nárok, čo sa aj udialo, avšak súd tento nárok posúdil v neprospech žalovaného. Súd na základe vyššie uvedených skutočností preto nemal pochybnosti o pasívnej vecnej legitímácii žalovaného v tomto spore.

18. Žalovaný už v rámci vyjadrenia k podanej žalobe spochybňoval žalobcom vyčíslenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia. Z dikcie ust. §3 ods. 5 ZoOS však nevyplýva, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a z čoho by mal súd vychádzať pri ustálení výšky peňažného plnenia pri jeho určení. Zákonodarca ponechal v tejto oblasti súdu voľnú úvahu, nakoľko každý posudzovaný prípad má svoje individuálne prvky. Podstatou primeraného finančného zadosťučinenia je určitá satisfakcia oprávnenej osoby. Ďalšou zložkou primeraného finančného zadosťučinenia je prevencia pred pokračovaním nečestného spôsobu podnikania do budúcnosti a v neposlednom rade je to aj sankčná zložka, ktorá by mala byť adresovaná priamo do majetkovej sféry podnikateľa za účelom odradenia od pokračovania v tejto nekalej činnosti.

19. Predpokladom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia svojho práva, alebo povinností dodávateľa na súde. Ustálená súdna prax nevyžaduje, že by oprávnenej osoba musela byť konaním dodávateľa spôsobená aj reálna škoda, stačí iba, ak k takej škode mohlo dôjsť. Úlohou súdu pri ustálení výšky primeraného finančného zadosťučinenia je spravodlivo posúdiť, aká je výška primeraného finančného zadosťučinenia za správanie sporových strán nielen počas tzv. základného konania, ale aj bezprostredne pred začatím tohto konania. Z uvedeného vyplýva, že správanie jednotlivých strán môže zakladať úvahu súdu na priznanie vyššieho primeraného finančného zadosťučinenia, ale aj môže zakladať úvahu súdu na priznanie nižšieho primeraného finančného zadosťučinenia. Skutočnosť, že nárok žalobcu, čo do jeho základu, je dôvodný, uviedol už súd v rámci predbežného právneho posúdenia veci a vymedzenia sporných skutočností na pojednávaní dňa 08.01.2024. Dôvody a skutočnosti pre ktoré súd vzhliadol potrebu priznania primeraného finančného zadosťučinenia v tomto konkrétnom spore vo výške 500,- eur, teda dôvody, ktoré súd považoval za preukázané či už tvrdeniami žalobcu, alebo bežným ľudským úsudkom sú tie, že žalovaný vzbudil u žalobcu neistotu, prípadne diskomfort v podobe súdneho konania. Je zrejmé, že ak je ktokoľvek vystavený súdnemu konaniu, táto osoba sa v podvedomí súdnym konaním zaoberá, myslí na toto súdne konanie, pričom v tomto konkrétnom prejednávacom prípade žalovaná suma predstavovala nie zanedbateľnú sumu, teda viac ako 36 592,16 eur, nakoľko žalovaný uplatňoval v pôvodnom konaní

nielen istinu, ale aj zákonné úroky a úroky z omeškania. Táto skutočnosť sama o sebe bezpochyby zakladá právo žalobcu na požadovanie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd má na základe vyššie uvedených skutočností za to, že týmto zásahom do práv žalobcu je výška primeraného finančného zadosťučinenia 500,- eur spravodlivá, pričom je zrejmé, že do primeraného finančného zadosťučinenia nie je možné subsumovať priznanie nároku na náhradu trov konania v základnom konaní, nakoľko nárok na náhradu trov konania je určený na náhradu výdavkov strany (či už hotových, prípadne na právnu pomoc) spojených s bránením svojho práva na súde a v žiadnom prípade primerané finančné zadosťučinenie nemôže tvoriť jednu zo zložiek náhrady trov konania.

20. Súd vo výroku č. II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Dôvodom, pre ktorý súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol bola tá skutočnosť, že žalobca neidentifikoval žiadne spotrebiteľské práva žalobcu, ktoré mali byť postupom žalovaného v základnom konaní porušené. Je nutné opätovne uviesť, že žaloba bola v základnom konaní zamietnutá z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu (v tomto konaní žalovaného), nakoľko žalovaný v základnom konaní nepreukázal splnenie zákonných podmienok u ktorých by bolo možné uvažovať o platnom postúpení pohľadávky z právneho predchodcu žalovaného na žalovaného. Ak žalobca mal za to, že v základnom konaní boli v rámci zmluvy o úvere č. XXXXXX z 08.10.2008 dohodnuté neprijateľné zmluvné podmienky, mohol tento nárok vzniesť už v základnom konaní, pričom súd by mal povinnosť v základnom konaní sa s týmto procesným úkonom žalobcu vysporiadať a v prípade procesného úspechu žalobcu by bolo nespochybniteľné, že došlo k porušeniu spotrebiteľských práv žalobcu. Ďalšou skutočnosťou, ktorá odôvodňovala súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietnuť bola tá skutočnosť, že súd nemal za preukázané, akým konkrétnym spôsobom zasiahol žalovaný do bežného života žalobcu. Aj keď právny zástupca žalobcu jednou vetou v žalobe uviedol, že žalovaný zasiahol do bežného života žalobcu, súd dospel k záveru, že tieto skutkové tvrdenia neboli žiadnym spôsobom preukázané. Súd už v rámci svojho predbežného právneho posúdenia na pojednávaní dňa 08.01.2024 uviedol, že považuje túto skutočnosť za spornú, umožnil žalobcovi doplniť dokazovanie v naznačenom smere (napr. výsluchom žalobcu), avšak právny zástupca žalobcu takýto dôkaz nenavrhol vykonať. Na pojednávaní dňa 05.04.2024, na ktorom sa súd oboznámil s listinami, ktoré tvorili súčasť súdneho spisu postupom podľa §204 CSP, súd, aj bez procesného návrhu právneho zástupcu žalobcu, aplikovaním ust. §295 CSP a to aj napriek tomu, že bol žalobca zastúpený kvalifikovanou právnou pomocou - advokátom, toto pojednávanie odročil na deň 28.06.2024 za účelom výsluchu žalobcu. Súd doručil predvolanie na pojednávanie žalobcovi do vlastných rúk dňa 29.04.2024 s uvedením, že súd považuje za potrebné žalobcu v tomto konaní vypočuť. Žalobca sa však na toto pojednávanie nedostavil, svoju neprítomnosť súdu žiadnym spôsobom neospravedlnil, a preto vlastným pričinením neumožnil preukázať a najmä rozvinúť svoje tvrdenia o zásahu žalovaného do jeho bežného života. Súd mal teda za to, že vytvoril dostatočný procesný priestor pre žalobcu na preukázanie týchto tvrdení, žalobca však tento procesný priestor vôbec nevyužil a preto súd v prevyšujúcej časti žalobcu zamietol.

21. Podľa §255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. "súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci"

22. V konaniach, pri ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu sa úspech vo veci skúma čo do právneho základu, nie do výšky priznaného nároku. Vzhľadom na to, že žalobca bol úspešný v právnom základe veci, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Spišská Nová Ves.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.